

XORAZM VILOYATI STATISTIKA BOSHQARMASI

XORAZM VILOYATIDAGI KORXONA VA TASHKIOTLAR DEMOGRAFIYASI BO'YICHA MA'LUMOT

*2023- yil 1- dekabr holatiga ko'ra
(fermer va dehqon xo'jaliklarisiz)*

*Ma'lumotlar O'zbekiston Respublikasi
Adliya Vazirligi Davlat xizmatlari markazi
ma'lumotlar bazasi asosida shakllantirildi*

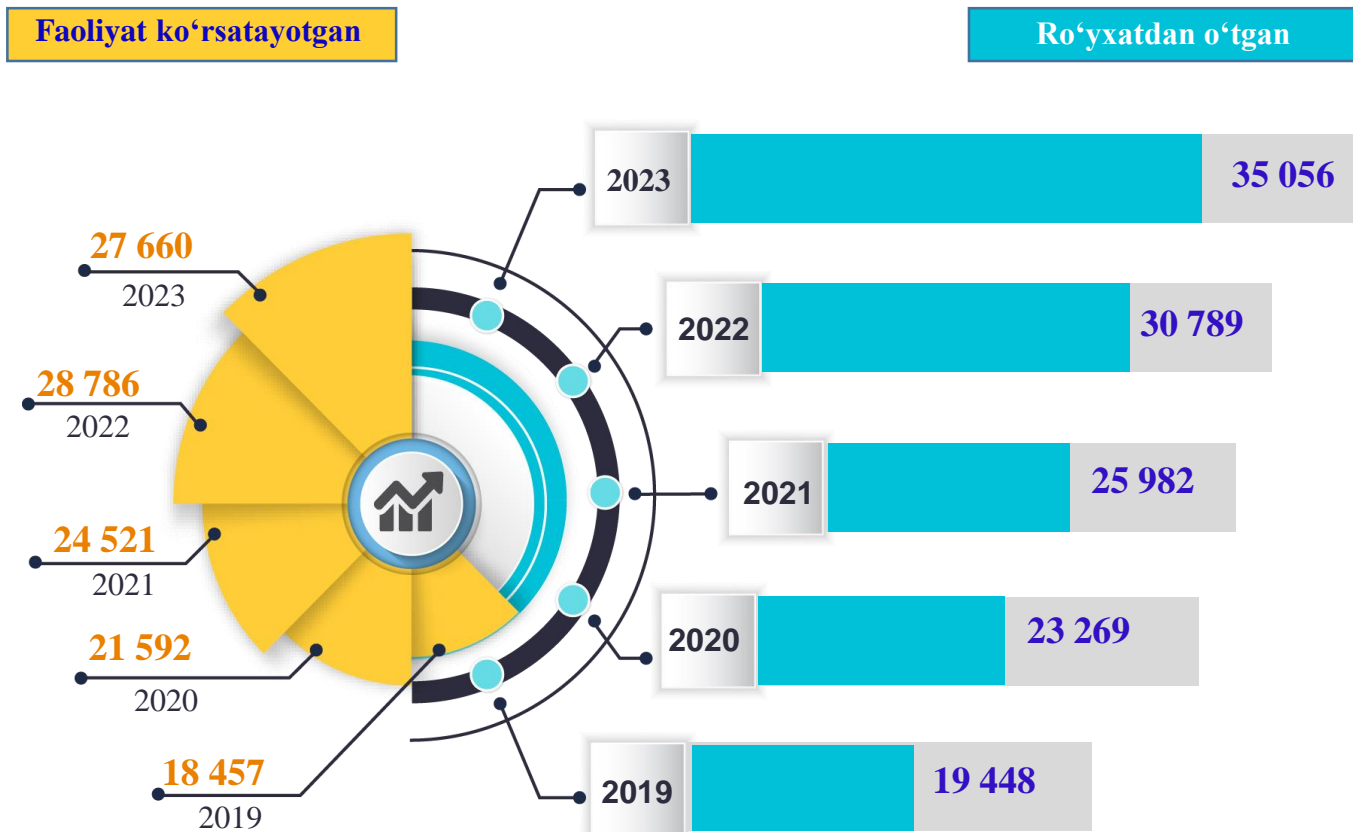
So‘nggi yillarda hukumatimiz tomonidan mamlakatni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirish, faol tadbirkorlik, innovatsion g‘oyalar va bunyodkorlik salohiyatini qo‘llab-quvvatlash orqali aholiga munosib hayot sharoitlarini yaratish, ishbilarmonlik muhitini yaxshilash, bandlikni ta‘minlash bo‘yicha keng ko‘lamli ishlar amalga oshirib kelinmoqda.

Xususan, kichik biznes va xususiy tadbirkorlik mamlakatimiz iqtisodiyotining asosiy bo‘g‘ini hisoblanib, bugungi kunda mazkur sohani jadallik bilan rivojlantirish, tadbirkorlar faoliyatini qo‘llab-quvvatlash, ularning safini yanada kengaytirish va rag‘batlantirish bo‘yicha keng ko‘lamli ishlar amalga oshirilyapti.

Jumladan, 2023- yil 1- dekabr holatiga viloyatimizda faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar va tashkilotlarning soni (fermer va dehqon xo‘jaliklaridan tashqari) 27 660 tani tashkil etdi (ulardan kichik korxonalar va mikrofirmalar 24 424 ta).

Korxonalar va tashkilotlar to‘g‘risida umumiy ma‘lumotlar

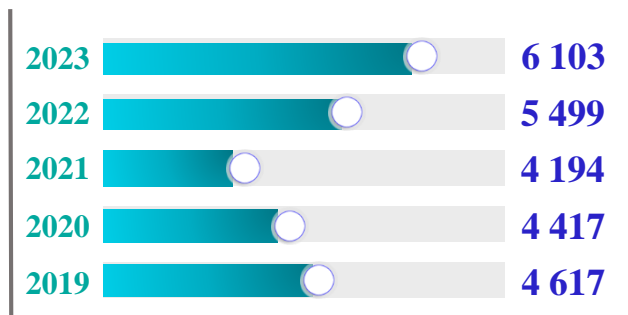
(fermer va dehqon xo‘jaliklaridan tashqari, 1- dekabr holatiga ko‘ra, birlikda)

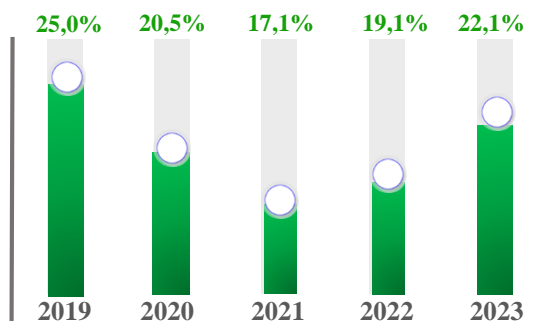
Yangi tashkil etilgan korxonalar va tashkilotlar

2023- yil yanvar-noyabr oylarida, birlikda

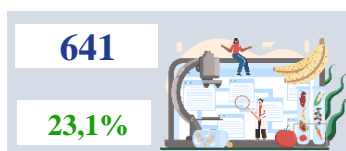
Yillar kesimida soni

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko'rsatayotganlarga nisbati (foizda)

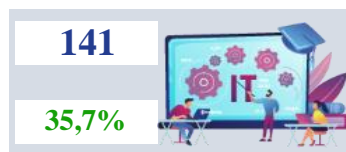
Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

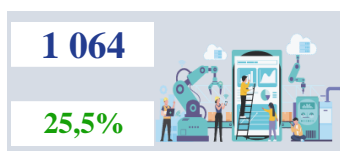
Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi

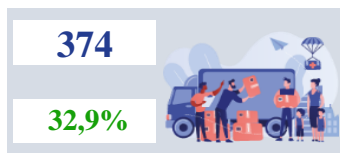
Savdo

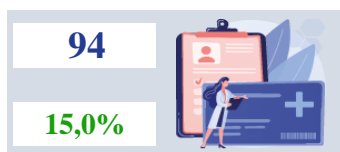
Axborot va aloqa

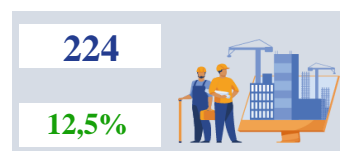
Sanoat

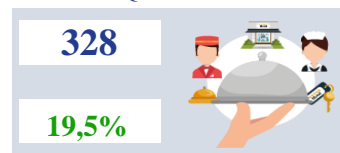
Tashish va saqlash

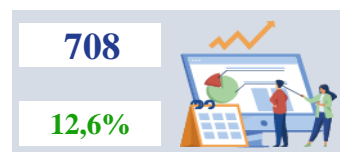
Sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko'rsatish

Qurilish

Yashash va ovqatlanish

Boshqa turlar

2023- yil yanvar-noyabr oylarida yangi tashkil etilgan korxonalar va tashkilotlar soni 2022- yilning mos davriga nisbatan 604 taga ko'payganligini ko'rish mumkin.

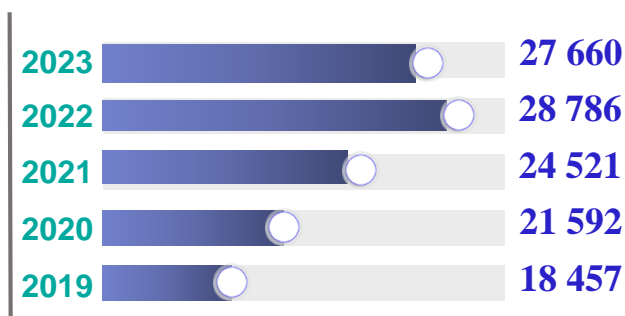
Tashkiliy-huquqiy shakli bo'yicha oxirgi uch yil mobaynida yangi tashkil etilgan ma'suliyati cheklangan jamiyatlar soni 1 786 taga, xususiy korxonalar - 360 taga ko'paygan.

Hududlar kesimida

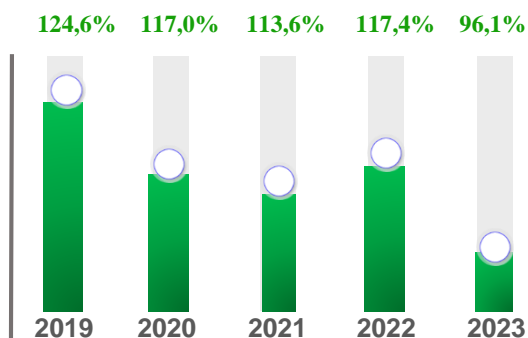
Urganch sh.	815	15,3%	Yangiariq t.	425	25,3%
Urganch t.	618	20,6%	Xiva t.	386	20,1%
Shovot t.	573	32,4%	Xiva sh.	368	17,4%
Qo'shko'pir t.	558	25,4%	Xonqa t.	354	17,2%
Bog'ot t.	551	28,0%	Yangibozor t.	338	26,1%
Gurlan t.	489	25,8%	Tuproqqal'a t.	162	21,7%
Hazarasp t.	466	27,4%			

2023- yil 1- dekabr holatiga ko'ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yillar kesimida o'sish sur'ati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi

Savdo

Axborot va aloqa

Sanoat

Tashish va saqlash

Sog'liqni saqlash va
ijtimoiy xizmat ko'rsatish

Qurilish

Yashash va ovqatlanish

Boshqa turlar

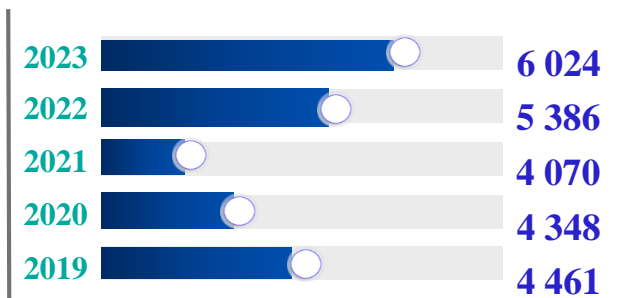
2023- yil 1- dekabr holatiga faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar va tashkilotlar soni 2019- yilning mos davriga nisbatan 9 203 taga oshganligini quyidagi sohalarida korxonalar sonining sezilarli o'sishi bilan ifodalash mumkin: savdoda – 4 937 tadan 9 445 taga (o'sish 4 508 ta), qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligida – 1 614 tadan 2 779 taga (o'sish 1 165 ta), sanoatda – 3 041 tadan 4 177 taga (o'sish 1 136 ta).

Hududlar kesimida

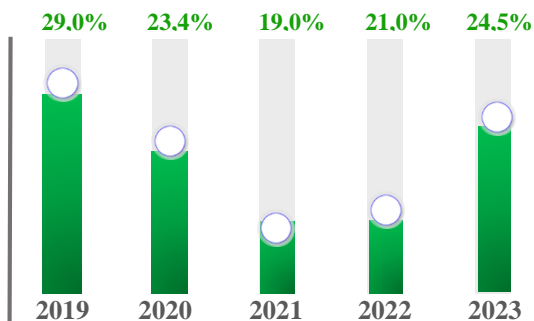
Urganch sh.	5 311	Gurlan t.	1 896
Urganch t.	2 998	Shovot t.	1 770
Qo'shko'pir t.	2 198	Hazorasp t.	1 703
Xiva sh.	2 118	Yangiariq t.	1 677
Xonqa t.	2 060	Yangibozor t.	1 296
Bog'ot t.	1 967	Tuproqqal'a t.	746
Xiva t.	1 920		

2023- yil yanvar-noyabr oylarida, birlikda

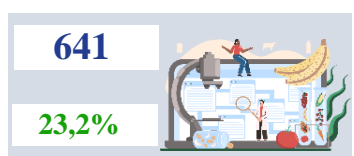
Yillar kesimida soni

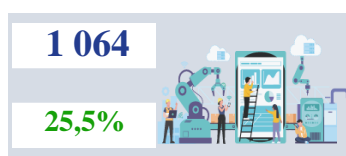
Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko'rsatayotganlarga nisbati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi

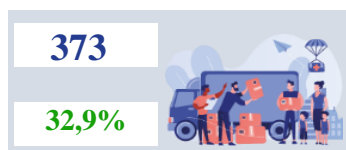
Sanoat

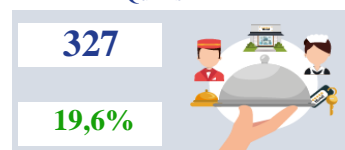
Qurilish

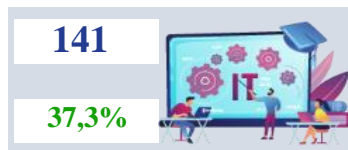
Savdo

Tashish va saqlash

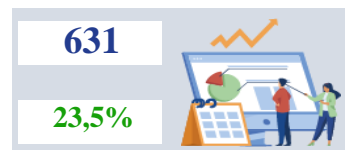
Yashash va ovqatlanish

Axborot va aloqa

Sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko'rsatish

Boshqa turlar

Davlatimiz tomonidan tadbirkorlik subyektlariga qulay shart-sharoitlar yaratib berish bo'yicha amalga oshirilayotgan chora-tadbirlar natijasida, yildan-yilga ularning investitsiya va ishbilarmonlik muhiti yaxshilanib borayotgani namoyon bo'lmoqda. 2023- yil yanvar-noyabr oylarida yangi tashkil etilgan tadbirkorlik subyektlari soni 6 024 ta bo'lib, shundan:

- mikrofirmalar va kichik korxonalar - 5 998 tani;
- yirik korxonalar - 26 tani tashkil etdi.

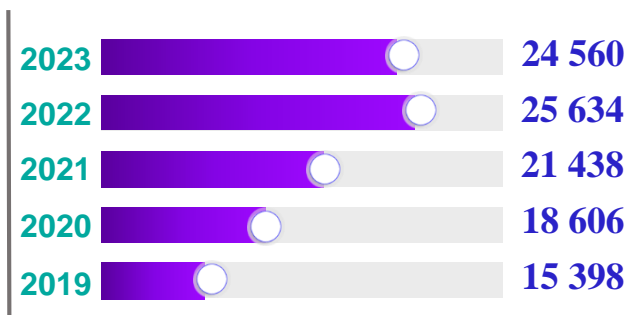
Hududlar kesimida

Urganch sh.	785	17,0%	Yangiariq t.	424	28,3%
Shovot t.	570	37,1%	Xiva t.	381	22,1%
Urganch t.	611	22,4%	Xiva sh.	364	18,5%
Qo'shko'pir t.	554	28,1%	Xonqa t.	350	19,0%
Bog'ot t.	546	31,3%	Yangibozor t.	336	29,7%
Gurlan t.	487	28,9%	Tuproqqal'a t.	155	24,8%
Hazorasp t.	461	31,2%			

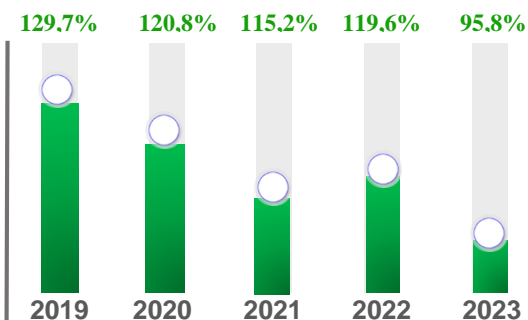

2023- yil 1- dekabr holatiga ko'ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yillar kesimida o'sish sur'ati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi

Sanoat

Qurilish

Savdo

Tashish va saqlash

Yashash va ovqatlanish

Axborot va aloqa

Sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko'rsatish

Boshqa turlar

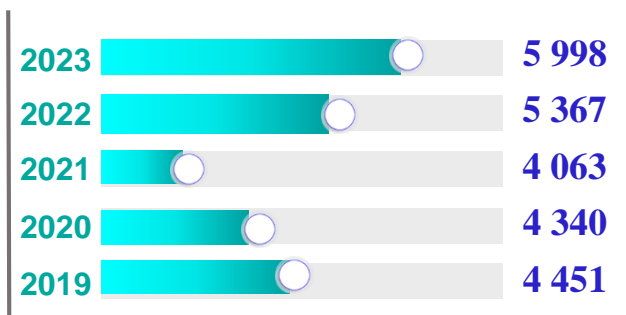
Faoliyat ko'rsatayotgan tadbirkorlik subyektlari soni 2023- yil 1- dekabr holatiga 24 560 taga yetib, 2019- yilning mos davriga nisbatan o'sish sur'ati 159,5 foizni tashkil etdi (9 162 ta). Ularning iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha taqsimlanishi (umumiy sonidagi ulushi) quyidagicha bo'ldi: savdo – 38,5 foiz, sanoat – 17,0 foiz, qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi – 11,2 foiz, qurilish – 7,2 foiz, yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar – 6,8 foiz, tashish va saqlash – 4,6 foiz, axborot va aloqa – 1,5 foiz, sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko'rsatish – 2,2 foiz, boshqa turlari – 10,9 foiz.

Hududlar kesimida

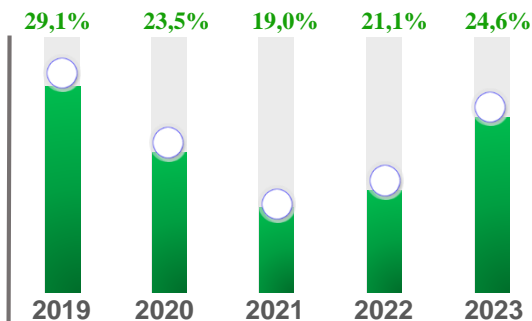
Urganch sh.	4 621	Gurlan t.	1 683
Urganch t.	2 732	Shovot t.	1 538
Qo'shko'pir t.	1 975	Yangiariq t.	1 499
Xiva sh.	1 965	Hazorasp t.	1 477
Xonqa t.	1 840	Yangibozor t.	1 133
Bog'ot t.	1 746	Tuproqqal'a t.	625
Xiva t.	1 726		

2023- yil yanvar-noyabr oylarida, birlikda

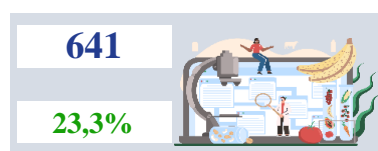
Yillar kesimida soni

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko'rsatayotganlarga nisbati (foizda)

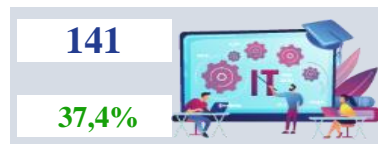
Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

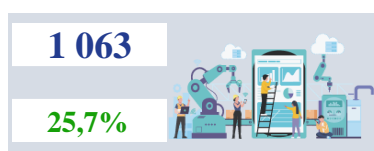
Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi

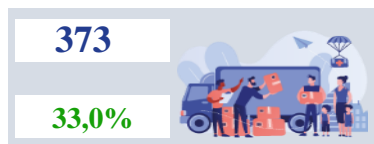
Savdo

Axborot va aloqa

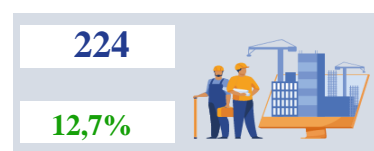
Sanoat

Tashish va saqlash

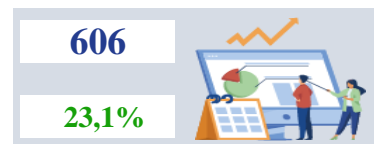
Sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko'rsatish

Qurilish

Yashash va ovqatlanish

Boshqa turlar

Mamlakat iqtisodiyotining "sog'lomligi"ni baholashning muhim omili – kichik biznes subyektlarining samarali faoliyat ko'rsatishi bo'lib, bu uning moslashuvchanligi va doimiy o'zgaruvchan iqtisodiy vaziyatlarga moslasha olish ko'rsatkichidir.

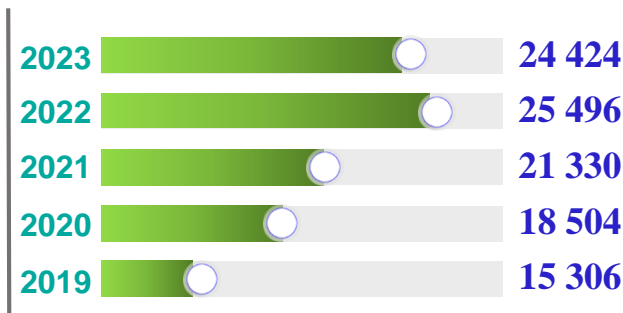
2023- yil yanvar-noyabr oylarida savdo sohasida yangi tashkil etilgan kichik biznes subyektlari soni 2022- yilning mos davriga nisbatan 2 021 tadan 2 529 taga (o'sish 508 taga), tashish va saqlashda – 266 tadan 373 taga (o'sish 107 taga), qurilishda – 197 tadan 224 taga (o'sish 27 taga) ko'paydi.

Hududlar kesimida

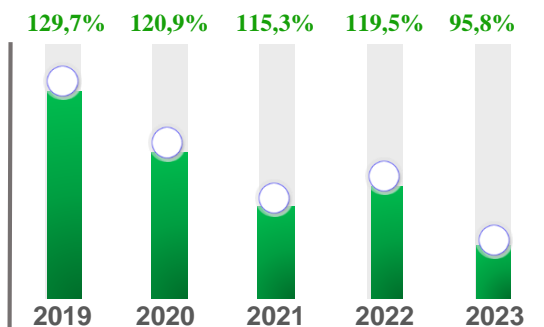
Urganch sh.	785	17,2%	Yangiariq t.	423	28,4%
Urganch t.	609	22,4%	Xiva t.	378	22,0%
Shovot t.	570	37,2%	Xiva sh.	364	18,6%
Qo'shko'pir t.	553	28,1%	Xonqa t.	343	18,8%
Bog'ot t.	545	31,4%	Yangibozor t.	333	29,5%
Gurlan t.	479	28,6%	Tuproqqal'a t.	155	24,9%
Hazorasp t.	461	31,4%			

2023- yil 1- dekabr holatiga ko'ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yillar kesimida o'sish sur'ati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi

Savdo

Axborot va aloqa

Sanoat

Tashish va saqlash

Sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko'rsatish

Qurilish

Yashash va ovqatlanish

Boshqa turlar

Hududiy kesimda eng ko'p kichik biznes subyektlari Urganch shahrida (18,7 foiz), Urganch tumani (11,1 foiz), Xiva shahri (8,0 foiz), Qo'shko'pir (8,1 foiz) va Xonqa (7,5 foiz) tumanlarida faoliyat ko'rsatmoqda.

Ma'lumki ayni paytda kichik biznes subyektlari iqtisodiyotning deyarli barcha tarmoqlarida ilg'or faoliyat yuritmoqda.

Hududlar kesimida

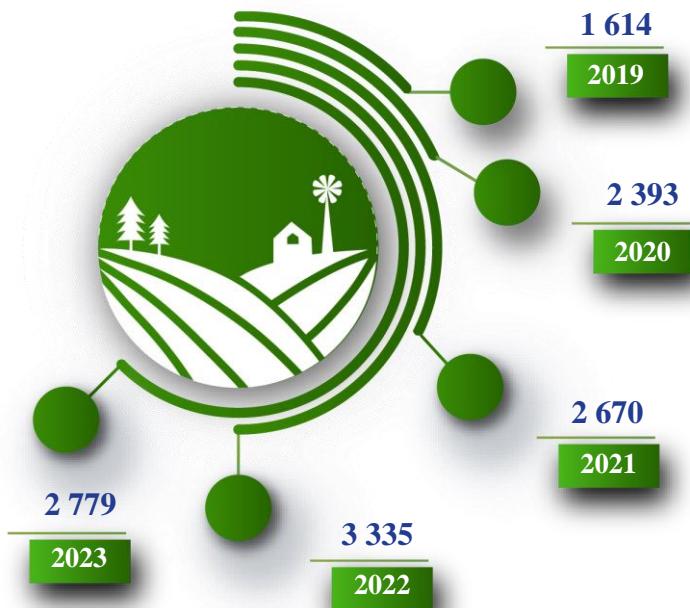
Urganch sh.	4 573	Gurlan t.	1 677
Urganch t.	2 718	Shovot t.	1 532
Qo'shko'pir t.	1 969	Yangiariq t.	1 491
Xiva sh.	1 961	Hazorasp t.	1 469
Xonqa t.	1 828	Yangibozor t.	1 128
Bog'ot t.	1 737	Tuproqqal'a t.	622
Xiva t.	1 719		

**Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligida faoliyat
ko‘rsatayotgan korxonalar va tashkilotlar to‘g‘risida ma‘lumotlar**
2023- yil 1- dekabr holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

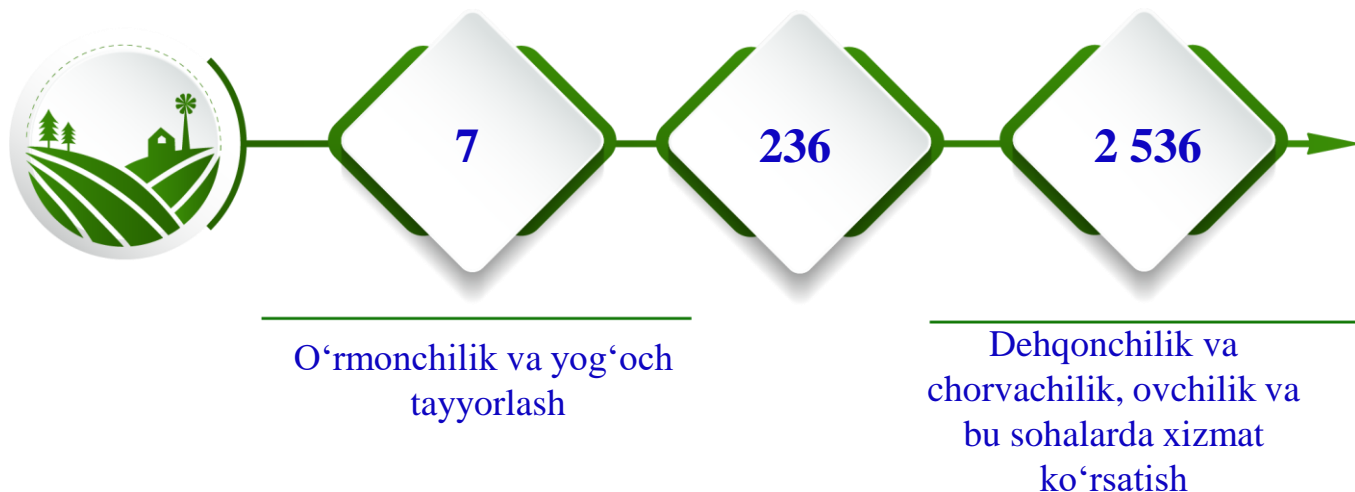
Gurlan t.	421
Urganch t.	332
Qo‘shko‘pir t.	308
Xonqa	292
Xiva t.	254
Yangiariq t.	231
Bog‘ot t.	203
Shovot	180
Yangibozor t.	167
Tuproqqal‘a t.	108
Hazorasp t.	105
Xiva sh.	95
Urganch sh.	83

O‘zbekiston Respublikasida mamlakatning oziq-ovqat xavfsizligini ta‘minlashga qaratilgan qishloq xo‘jaligini rivojlantirishning chuqur o‘ylangan strategiyasi izchil amalga oshirilmoqda.

Davlatimiz iqtisodiy va ijtimoiy islohotlarining muhim tarkibiy qismlaridan biri meva-sabzavot yetishtirishga qaratilgan. Bunday yondashuv aholi ehtiyojlarini to‘liq ta‘minlash, ularning salomatligini saqlash va bandlik shart-sharoitlarini yaratishda asosiy yo‘nalishlardan biriga aylandi.

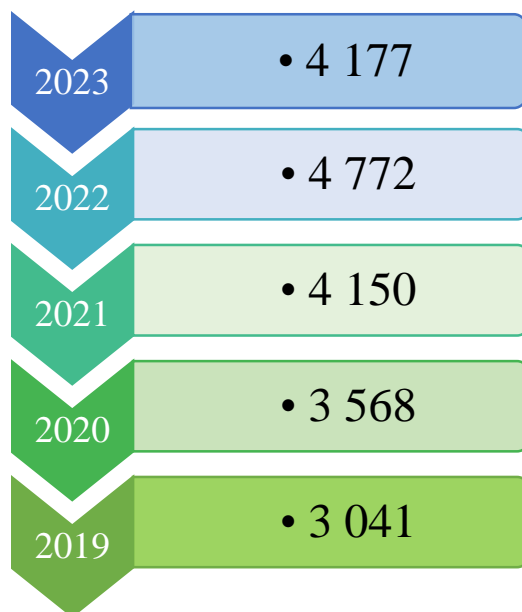
Baliq ovlash va akvakultura

2023- yil 1- dekabr holatiga ko'ra, birlikda

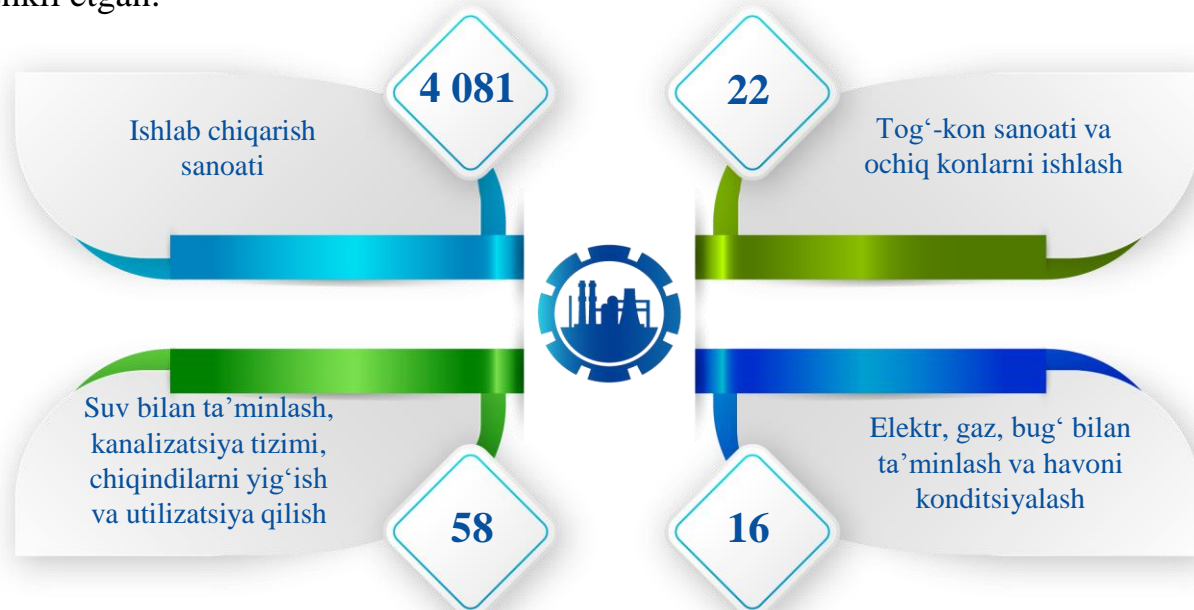
Hududlar kesimida

Urganch sh.	762
Urganch t.	463
Qo'shko'pir t.	424
Xonqa t.	370
Xiva t.	300
Xiva sh.	300
Bog'ot t.	265
Shovot t.	259
Gurlan t.	242
Hazorasp t.	227
Yangiariq t.	225
Yangibozor t.	198
Tuproqqal'a t.	142

Sanoat tarmog'i iqtisodiy tarmoqlar ichida eng yuqori salohiyatga ega bo'lgan tarmoqlardan hisoblanadi. So'nggi besh yil ichida faoliyat ko'rsatayotgan sanoat korxonalari sonining o'sish sur'ati 137,4 foizni tashkil etdi.

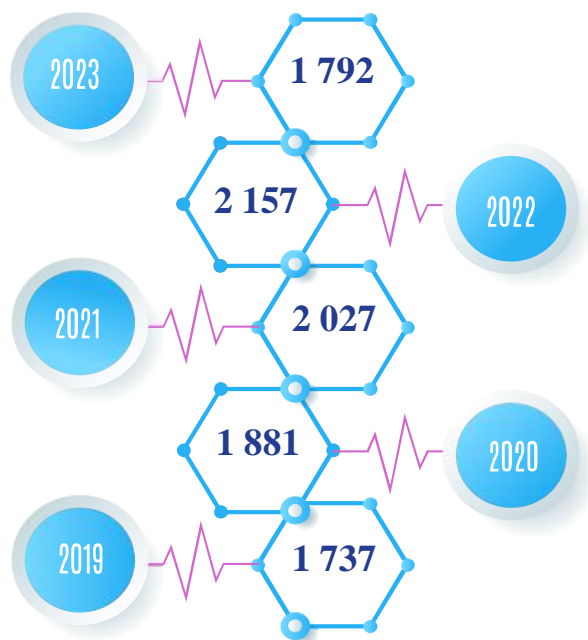
Sanoat korxonalari soni jami korxonalar va tashkilotlarning 15,1 foiz ulushini tashkil etdi. Shundan – 97,7 foizini ishlab chiqarish sanoati (o'tgan yilning mos davriga nisbatan o'sish sur'ati 87,4 foiz), 0,5 foizini tog-kon sanoati va ochiq konlarni ishlash (o'sish sur'ati 104,8 foiz), 1,4 foizini suv bilan ta'minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig'ish va utilizatsiya qilish (o'sish sur'ati 92,1 foiz) va 0,4 foizini elektr, gaz bug' bilan ta'minlash va havoni konditsiyalash (o'sish sur'ati 76,2 foiz) tashkil etgan.

2023- yil 1- dekabr holatiga ko'ra, birlikda

Hududlar kesimida

Urganch sh.	406
Xiva t.	249
Urganch t.	212
Xiva sh.	185
Qo'shko'pir t.	157
Xonqa t.	118
Yangiariq t.	99
Shovot t.	91
Bog'ot t.	66
Gurlan t.	61
Hazorasp t.	61
Yangibozor t.	55
Tuproqqal'a t.	32

Qurilish sohasining yo'nalishlari bo'yicha o'tkazilgan tahlil shuni ko'rsatdiki:

- binolar va inshootlar qurish yo'nalishi 55,5 foiz ulushni tashkil etib, o'sish sur'ati o'tgan yilning mos davriga nisbatan 82,1 foizni;
- fuqarolik obyektlarini qurish yo'nalishi 19,3 foiz ulushni tashkil etib, o'sish sur'ati o'tgan yilning mos davriga nisbatan 101,5 foizni;
- ixtisoslashtirilgan qurilish ishlari yo'nalishi 25,2 foiz ulushni va 74,7 foiz o'sish sur'atini tashkil etdi.

345

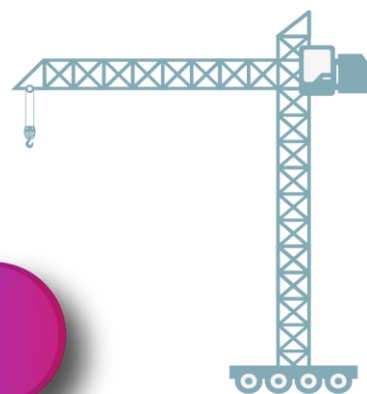
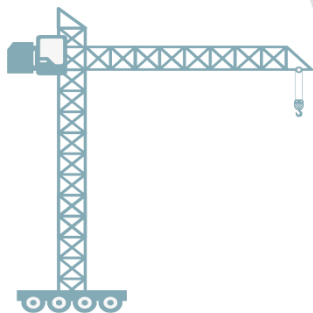
Fuqarolik
obyektlarini qurish

452

Ixtisoslashtirilgan
qurilish ishlari

995

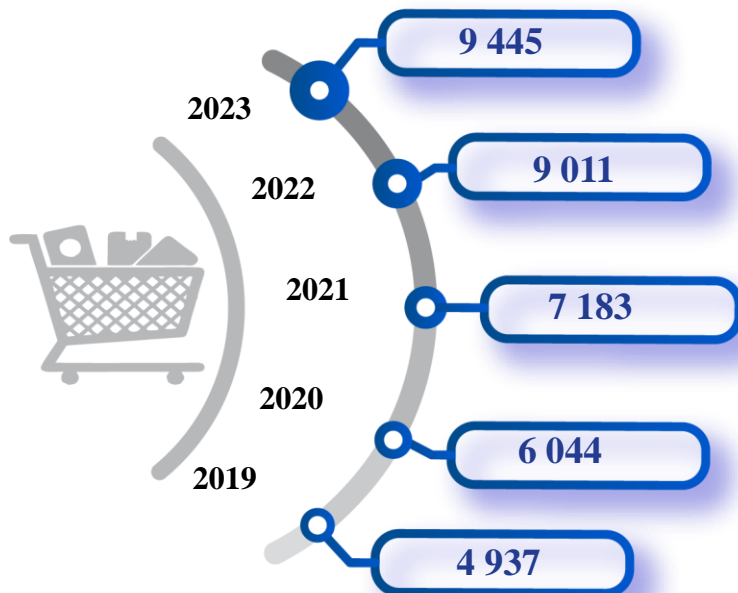
Bino va
inshootlar qurish

2023- yil 1- dekabr holatiga ko'ra, birlikda

Hududlar kesimida

Urganch sh.	1 656
Urganch t.	1 071
Bog'ot t.	833
Xiva sh.	730
Hazorasp t.	685
Qo'shko'pir t.	699
Shovot t.	661
Yangiariq t.	631
Xonqa t.	592
Gurlan t.	592
Xiva t.	585
Yangibozor t.	474
Tuproqqal'a t.	236

Tahlillar shuni ko'rsatdiki, viloyatda faoliyat ko'rsatayotgan har uchinchi korxonalar savdo sohasida faoliyat yuritadi, ularning 99,8 foizi yoki 9 426 tasi kichik biznes subyektlariga to'g'ri keladi.

Savdo sohasining yo'nalishlar bo'yicha taqsimoti quyidagicha:

- avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari chakana savdo yo'nalishi 64,9 foiz ulushni tashkil etgan bo'lib, 2022- yilning mos davri bilan solishtirilganda o'sish sur'ati 103,3 foizni tashkil etdi;
- avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari ulgurji savdo yo'nalishi 23,6 foiz ulushni tashkil etib, o'sish sur'ati 104,0 foizni tashkil etdi;
- avtomobil va mototsikllarning ulgurji va chakana savdosi va ularni ta'mirlash yo'nalishi 11,5 foiz ulushni tashkil etib, o'sish sur'ati 116,0 foizni tashkil etdi.

1 087

Avtomobil va mototsikllarning ulgurji va chakana savdosi va ularni ta'mirlash

2 231

Avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari ulgurji savdo

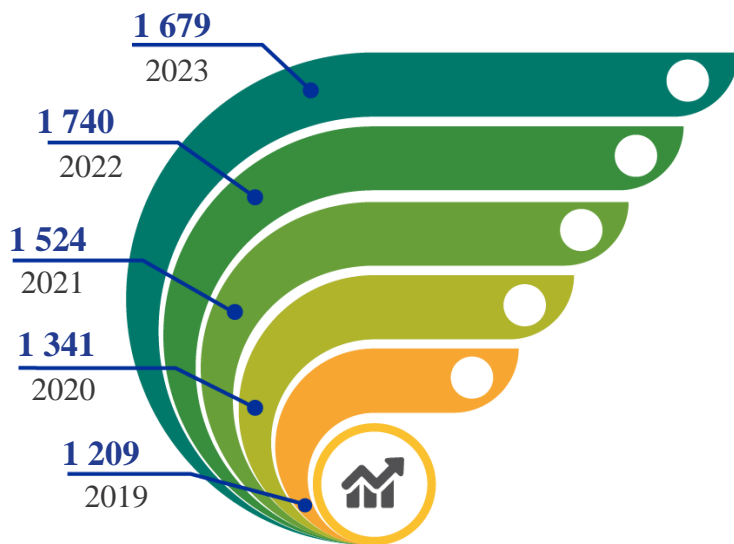
6 127

Avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari chakana savdo

2023- yil 1- dekabr holatiga ko'ra, birlikda

Hududlar kesimida

Urganch sh.	411
Xiva sh.	285
Urganch t.	172
Xonqa t.	103
Gurlan t	101
Shovot	95
Bog'ot t.	91
Yangibozor t.	85
Xiva t.	83
Qo'shko'pir t.	77
Yangiariq t.	73
Hazorasp t.	59
Tuproqqal'a t.	44

2023- yil 1- dekabr holatiga ko'ra, yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar o'sish sur'ati 2019- yilning mos davriga nisbatan 138,9 foizni tashkil etdi. Ushbu xizmatlar sohasi tahlili shuni ko'rsatdiki:

- mehmonxonalar, turistik oromgo'hlari, dam olish va ko'ngilochar parklar yashash bo'yicha xizmatlar yo'nalishining asosiy faoliyati hisoblanib, yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar va tashkilotlarning 14,3 foiz ulushini tashkil etdi;

- restoran va buyurtma bo'yicha oziq-ovqat va ovqat mahsulotlarini yetkazish, oziq-ovqat va ichimliklar yetkazish bo'yicha xizmatlar yo'nalishining asosi hisoblanib, yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar sohasining 85,7 foiz ulushini tashkil etdi.

240

Yashash bo'yicha xizmatlar

1 439

Oziq-ovqat va ichimliklar yetkazish bo'yicha xizmatlar

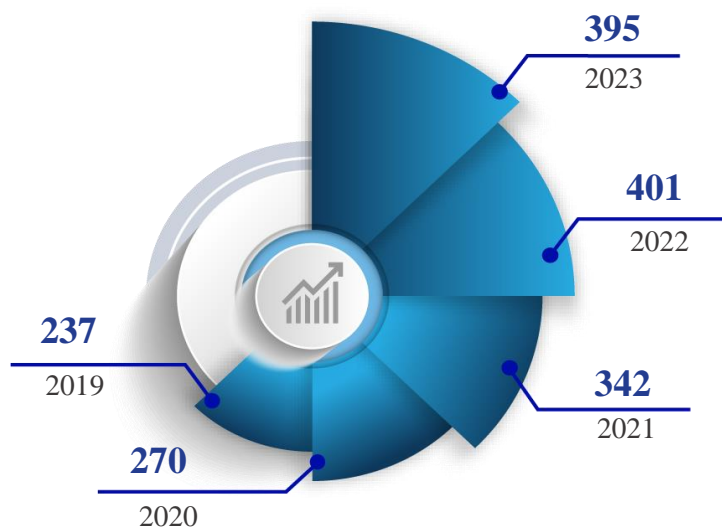

2023- yil 1- dekabr holatiga ko'ra, birlikda

Hududlar kesimida

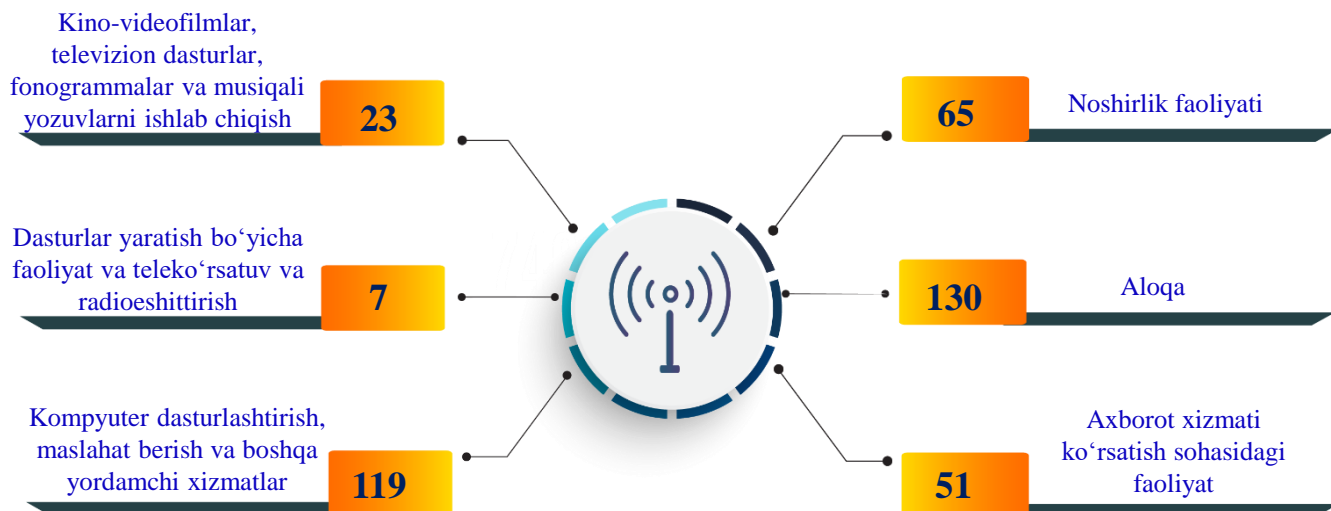
Urganch sh.	116
Xiva sh.	48
Xonqa t.	36
Urganch t.	32
Gurlan t.	26
Qo'shko'pir t.	26
Xiva t.	25
Yangiariq t.	24
Shovot t.	22
Bog'ot t.	18
Yangibozor t.	10
Hazorasp t.	9
Tuproqqal'a t.	3

2023- yil 1- dekabr holatiga ko'ra noshirlik faoliyati, kino-videofilmlar, televizion dasturlar, fonogrammalar va musiqali yozuvlarni ishlab chiqish yo'nalishlarida faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar va tashkilotlar soni axborot va aloqa sohasining 22,3 foizini tashkil etib, o'sish sur'ati 2022- yilning mos davriga nisbatan 112,8 foizni tashkil etdi.

Dasturlar yaratish bo'yicha faoliyat va teleko'rsatuv va radioeshittirishlar hamda aloqa yo'nalishlaridagi korxonalar soni axborot va aloqa sohasining 34,7 foizini tashkil etib, o'sish sur'ati 2022- yilning mos davriga nisbatan 91,9 foizni tashkil etdi.

Kompyuter dasturlashtirish va axborot xizmati ko'rsatish yo'nalishlarida esa korxonalar soni axborot va aloqa sohasidagi korxonalar va tashkilotlarning 43,0 foizini tashkil etib, o'sish sur'ati 97,7 foizni tashkil etdi.

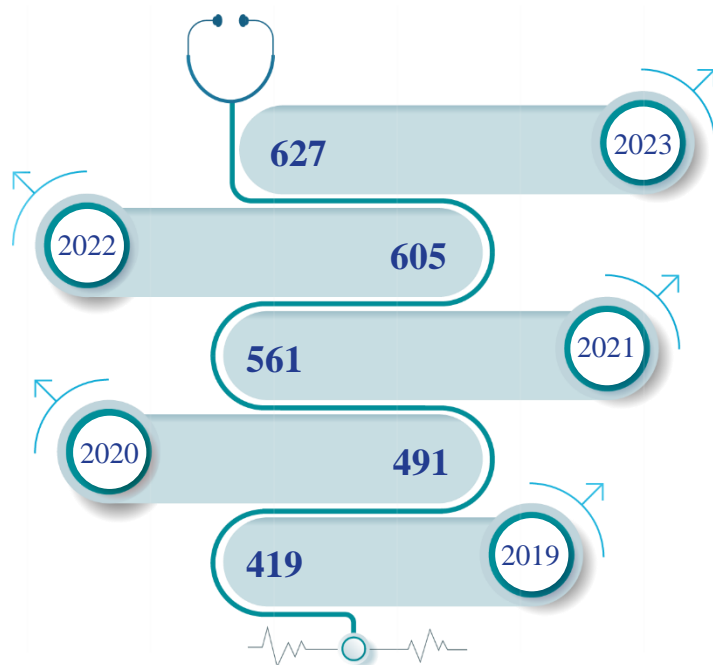

2023- yil 1- dekabr holatiga koʻra, birlikda

Hududlar kesimida

Urganch sh.	215
Xiva sh.	55
Urganch t.	53
Xonqa t.	45
Gurlan t.	41
Xiva t.	37
Hazorasp t.	37
Shovot t.	35
Qoʻshkoʻpir t.	28
Yangiariq	27
Bogʻot t.	26
Yangibozor t.	20
Tuproqqalʼa t.	8

Sogʻliqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar sohasida faoliyat koʻrsatayotgan jami korxonalar va tashkilotlarning salmoqli qismi, yaʼni 546 tasi yoki 87,1 foiz ulushi kichik tadbirkorlik subyektlari hissasiga toʻgʻri kelgan.

Yoʻnalishlar boʻyicha tahlil shuni koʻrsatdiki:

- sogʻliqni saqlash yoʻnalishiga 94,6 foiz korxonalar toʻgʻri kelib, oʻsish surʼati 2022- yilning mos davriga nisbatan 103,9 foizni tashkil etdi;
- yashash uchun joy bilan taʼminlangan holda parvarishlash yoʻnalishidagi korxonalar soni 3,5 foizni tashkil etib, oʻsish surʼati 91,7 foizni tashkil etdi;
- yashash uchun joy bilan taʼminlanmagan holda ijtimoiy xizmatlar koʻrsatish yoʻnalishidagi korxonalar soni ushbu sohaning 1,9 foizini tashkil etib, oʻsish surʼati 120,0 foizni tashkil etdi.

12

Yashash uchun joy bilan taʼminlanmagan holda ijtimoiy xizmatlar koʻrsatish

Yashash uchun joy bilan taʼminlangan holda parvarishlash

22

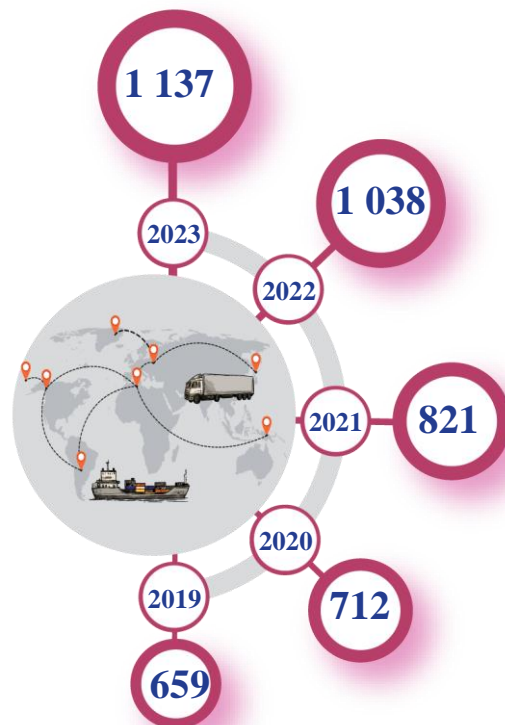
593

Sogʻliqni saqlash sohasidagi faoliyat

2023- yil 1- dekabr holatiga ko'ra, birlikda

Hududlar kesimida

Urganch sh.	232
Hazorasp t.	168
Urganch t.	118
Xonqa t.	116
Bog'ot t.	83
Gurlan t.	81
Shovot t.	75
Qo'shko'pir t.	68
Xiva sh.	63
Xiva t.	53
Yangiariq t.	39
Yangibozor t.	23
Tuproqqal'a t.	18

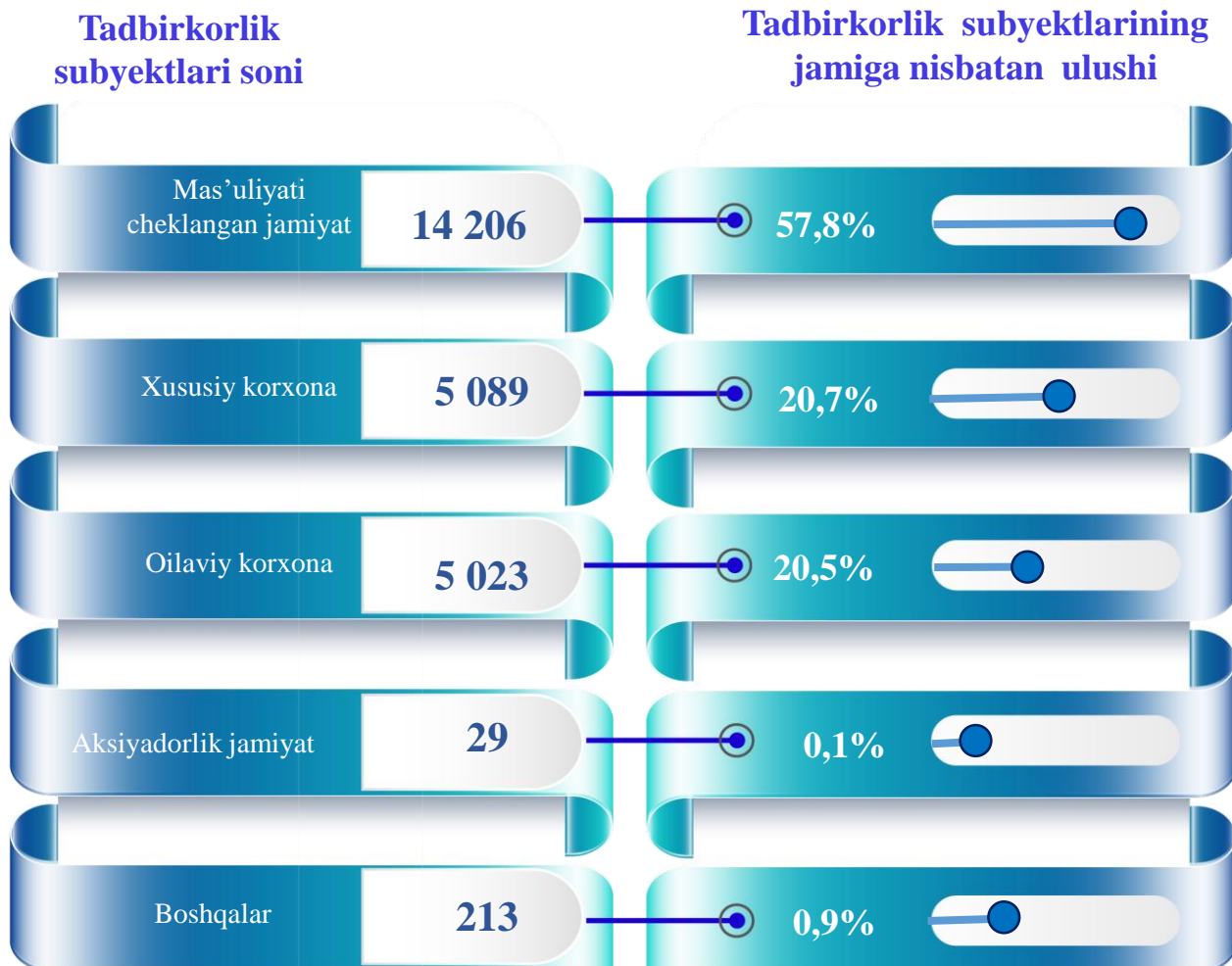
2023- yil 1- dekabr holatiga ko'ra, tashish va saqlash xizmatlari sohasida faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar soni jami viloyatdagi faoliyat ko'rsatayotgan korxonaning 4,1 foizni tashkil etdi.

2022- yilning mos davri bilan solishtirganda tashish va saqlash xizmatlarining yo'nalishlari bo'yicha tahlillar shuni ko'rsatdiki:

- quruqlikdagi va quvur transporti yo'nalishida faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar va tashkilotlarning o'sish sur'ati 105,9 foizni tashkil etdi;
- ombor xo'jaligi va yordamchi transport yo'nalishining o'sish sur'ati 115,8 foizni;
- pochta va kuryerlik yo'nalishi 2,5 marta oshdi;
- havo transporti yo'nalishida faoliyat yuritayotgan korxonalar va tashkilotlar soni 2,2 marta oshdi.

**Tadbirkorlik subyektlarining tashkiliy-huquqiy
shakli bo‘yicha umumiy ma’lumot**
2023- yil 1- dekabr holatiga ko‘ra, birlikda

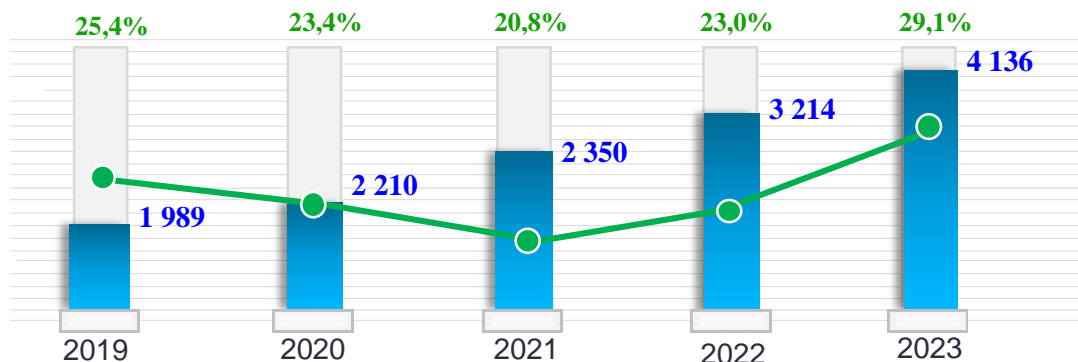
Tashkiliy-huquqiy shakl deganda, subyekt tomonidan mulkning biriktirilishi, shakllantirilishi va undan foydalanish usuli hamda uning bundan kelib chiquvchi huquqiy holati va faoliyat maqsadi tushuniladi. Shuningdek, quyidagilar bilan bog‘liq masalalarni hal qilishda foydalaniladi:

- xo‘jalik yurituvchi subyektlar to‘g‘risidagi ma’lumotlarni o‘z ichiga olgan registr, reyestr va kadastrlarning axborot resurslarini shakllantirish;
- tashkiliy-huquqiy shakllar doirasida statistika ma’lumotlarini ishlab chiqish;
- idoralararo axborot almashinishini ta’minlash;
- ijtimoiy-iqtisodiy jarayonlarni va hodisalarni tahlil qilish va prognozlashtirish.

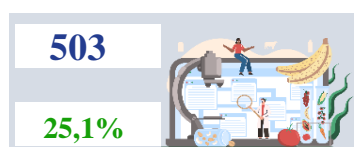
2023- yil yanvar-noyabr oylarida, birlikda

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko'rsatayotganlarga nisbati (foizda)

Yillar kesimida soni

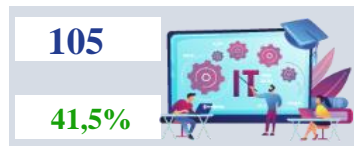
Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi

Savdo

Axborot va aloqa

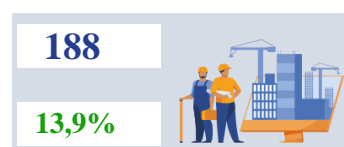
Sanoat

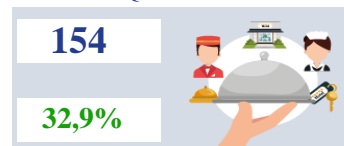
Tashish va saqlash

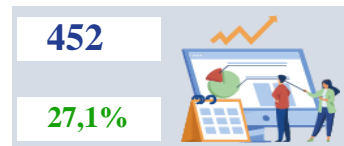
Sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko'rsatish

Qurilish

Yashash va ovqatlanish

Boshqa turlar

Mas'uliyati cheklangan jamiyati – bir yoki bir necha shaxs tomonidan ta'sis etilgan, ustav fondi (ustav kapitali) ta'sis hujjatlari bilan belgilangan miqdorda ulushlarga bo'lingan xo'jalik jamiyati hisoblanadi. Mas'uliyati cheklangan jamiyatning ishtirokchilari uning majburiyatlari bo'yicha javobgar bo'lmaydilar va jamiyat faoliyati bilan bog'liq zararlar uchun o'zlari qo'shgan hissalarini qiymati doirasida javobgar bo'ladilar. Mas'uliyati cheklangan jamiyatning o'z hissasini to'la qo'shmagani ishtirokchilari, jamiyat majburiyatlari bo'yicha har bir ishtirokchi hissasining to'lanmagan qismi qiymati doirasida solidar javobgar bo'ladilar.

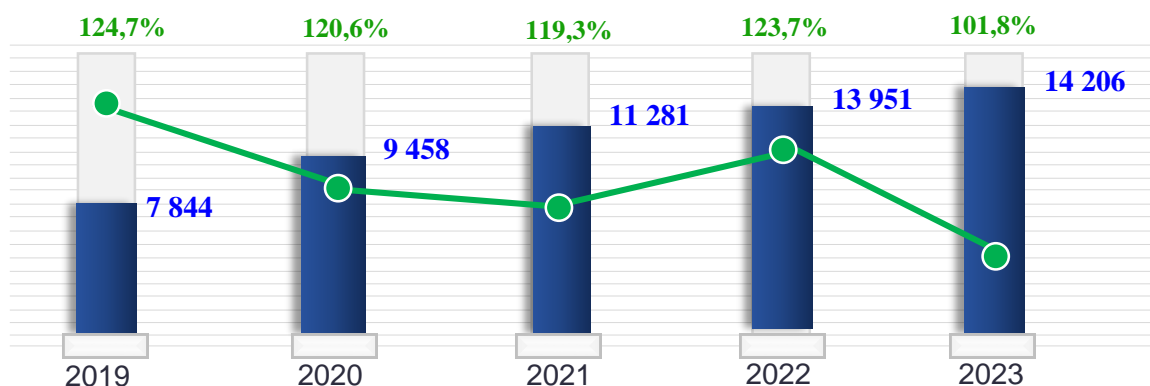
Hududlar kesimida

Urganch sh.	549	Xiva t.	266
Qo'shko'pir t.	441	Xiva sh.	238
Hazorasp t.	431	Shovot t.	214
Urganch t.	418	Xonqa t.	174
Gurlan t.	406	Tuproqqal'a t.	142
Yangiariq t.	349	Yangibozor t.	142
Bog'ot t.	366		

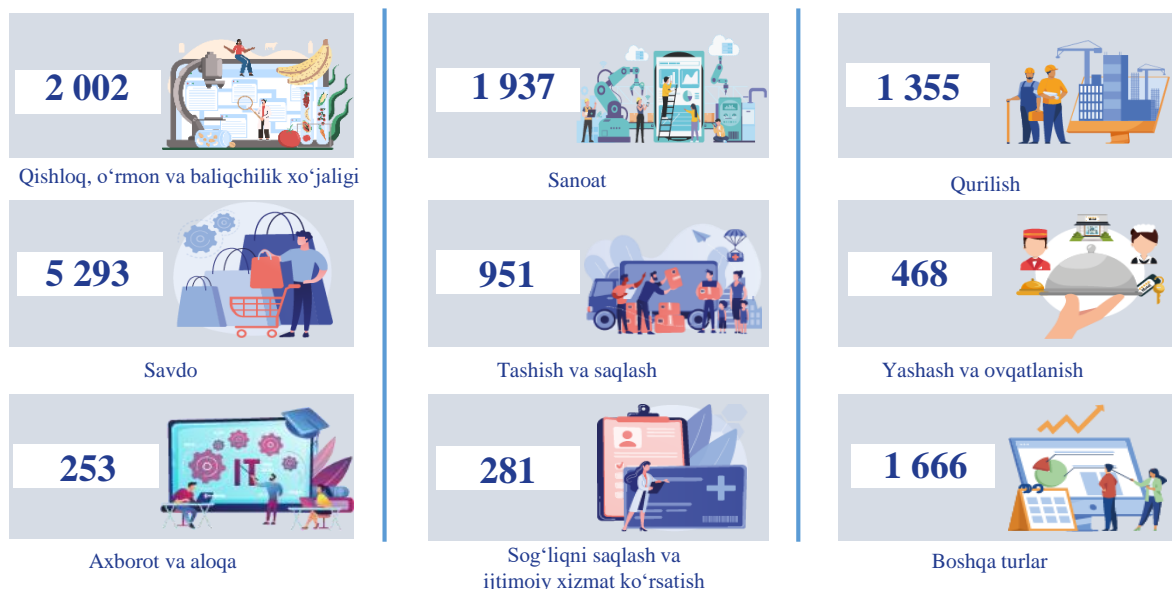
2023- yil 1- dekabr holatiga ko'ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yillar kesimida o'sish sur'ati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

2023- yil 1- dekabr holatiga ko'ra, faoliyat ko'rsatayotgan 24 560 ta tijorat korxonasi va tashkilotlarining 14 206 tasi mas'uliyati cheklangan jamiyatlar hissasiga to'g'ri keladi. Mazkur jamiyatlar mamlakatimizda tadbirkorlik faoliyatining eng keng tarqalgan shakli hisoblanadi.

Sohalar kesimida o'sish sur'atlarining tahlili shuni ko'rsatdiki, eng yuqori ko'rsatkich yashash va ovqatlanishda 118,2 foiz, savdoda – 113,9 foiz, sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlarda – 112,4 foiz, tashish va saqlashda – 109,8 foiz, axborot va aloqada – 107,7 foizni tashkil etdi.

Hududlar kesimida

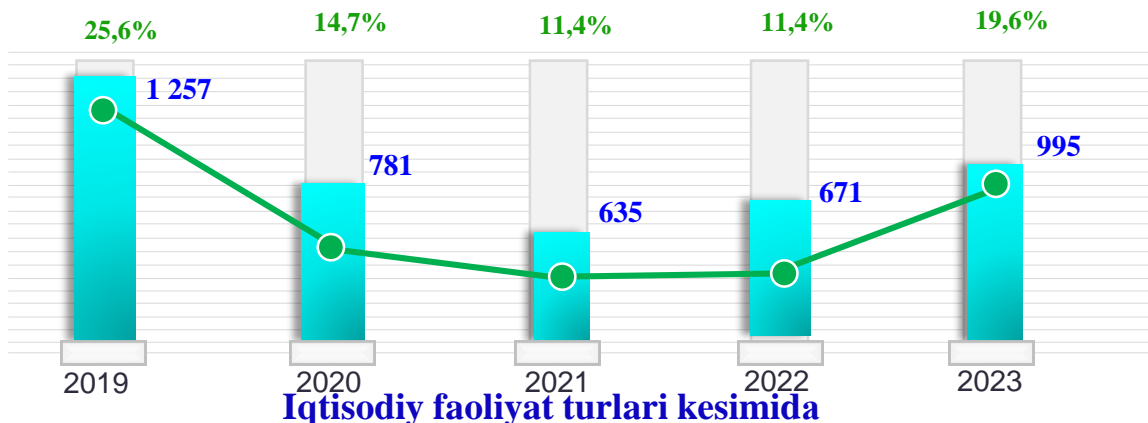
Urganch sh.	2 667	Bog'ot t.	1 003
Urganch t.	1 442	Xiva t.	995
Hazorasp t.	1 222	Xonqa t.	808
Qo'shko'pir t.	1 173	Shovot t.	673
Gurlan t.	1 169	Tuproqqal'a t.	529
Xiva sh.	1 088	Yangibozor t.	404
Yangiariq t.	1 033		

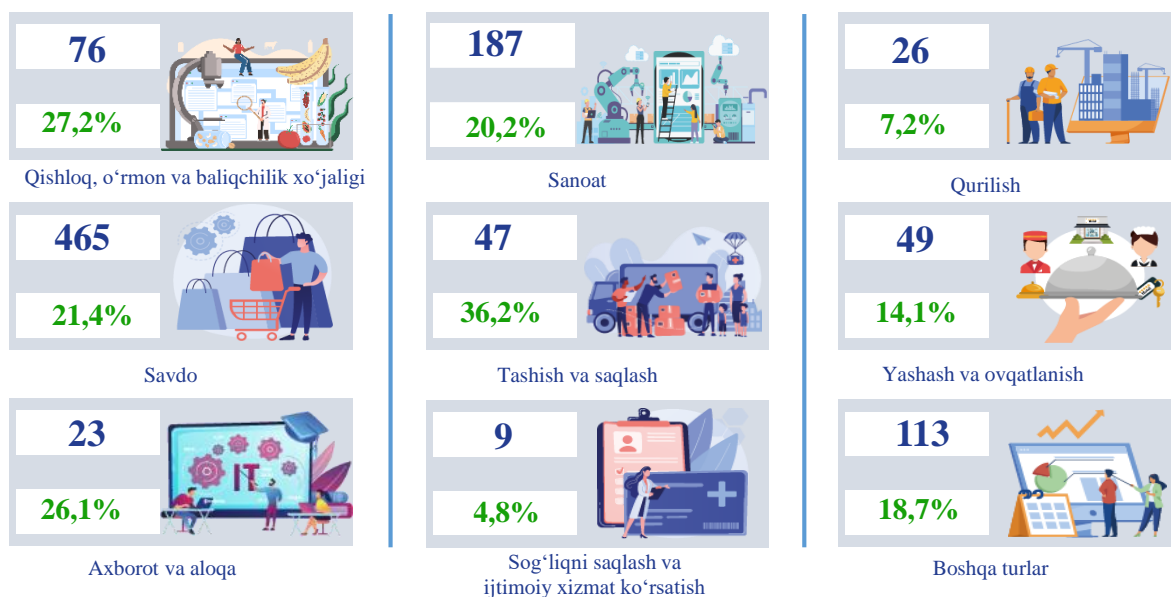
2023- yil yanvar-noyabr oylarida, birlikda

Yillar kesimida soni

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko'rsatayotganlarga nisbati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Xususiy korxonalar – mulkdor yagona jismoniy shaxs tomonidan tuzilgan va boshqariladigan tijoratchi tashkilot deb e'tirof etiladi. Xususiy korxonalar tadbirkorlik subyektlarining tashkiliy-huquqiy shaklidir.

Xususiy korxonalar o'z mulkida alohida mol-mulkka ega bo'ladi, o'z nomidan mulkiy va shaxsiy nomulkiy huquqlarga ega bo'lishi hamda ularni amalga oshirishi, majburiyatlarni bajarishi, sudda da'vogar va javobgar bo'lishi mumkin.

2023- yil yanvar-noyabr oylarida savdoda yangi tashkil etilgan xususiy korxonalar soni 2022- yilning mos davriga nisbatan 150 taga, sanoatda 47 taga, tashish va saqlashda 27 taga ko'paygan.

Hududlar kesimida

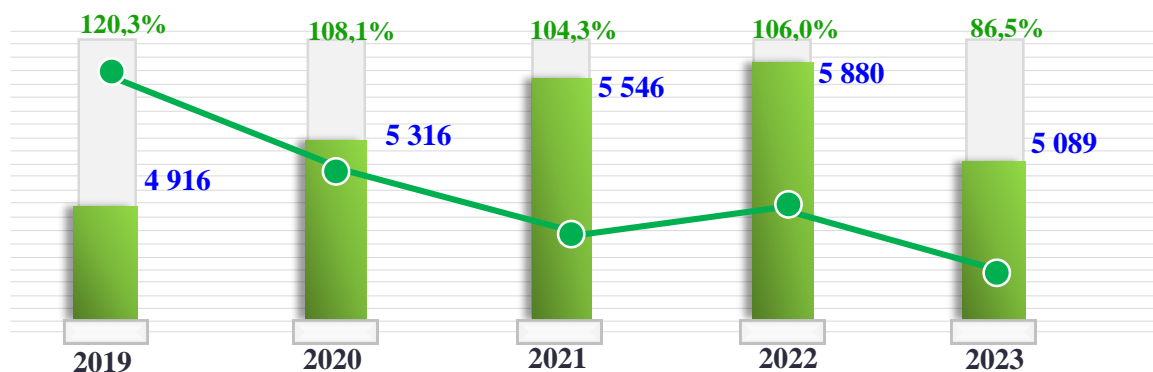
Shovot t.	260	Urganch t.	62
Yangibozor t.	142	Xiva sh.	23
Urganch sh.	141	Hazorasp t.	13
Xonqa t.	119	Xiva t.	7
Bog'ot t.	95	Yangiariq t.	6
Qo'shko'pir t.	63	Tuproqqal'a t.	1
Gurlan t.	63		

2023- yil 1- dekabr holatiga ko'ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yillar kesimida o'sish sur'ati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi

Savdo

Axborot va aloqa

Sanoat

Tashish va saqlash

Sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko'rsatish

Qurilish

Yashash va ovqatlanish

Boshqa turlar

2023- yil 1- dekabr holatiga ko'ra, faoliyat ko'rsatayotgan xususiy korxonalar soni 2019- yilning mos davri bilan solishtirilganda 3,5 foizga ko'paygan.

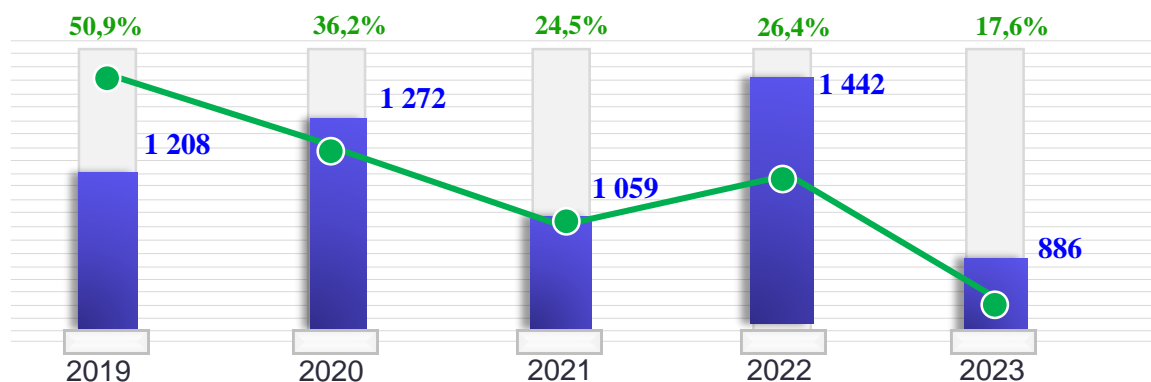
Xususiy tadbirkorlik subyektlari o'sish sur'atlarining 2019- yilning mos davriga nisbatan ko'payishiga tashish va saqlash (120,4 foiz), savdo (120,2 foiz), sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko'rsatish sohalari (106,3 foiz), tumanlar kesimida esa – Shovot (181,6 foiz), Bog'ot (142,8 foiz), Qo'shko'pir (128,7 foiz), Yangibozor (118,0 foiz), Xonqa (112,2 foiz) tumanlari ta'sir ko'rsatmoqda.

Hududlar kesimida

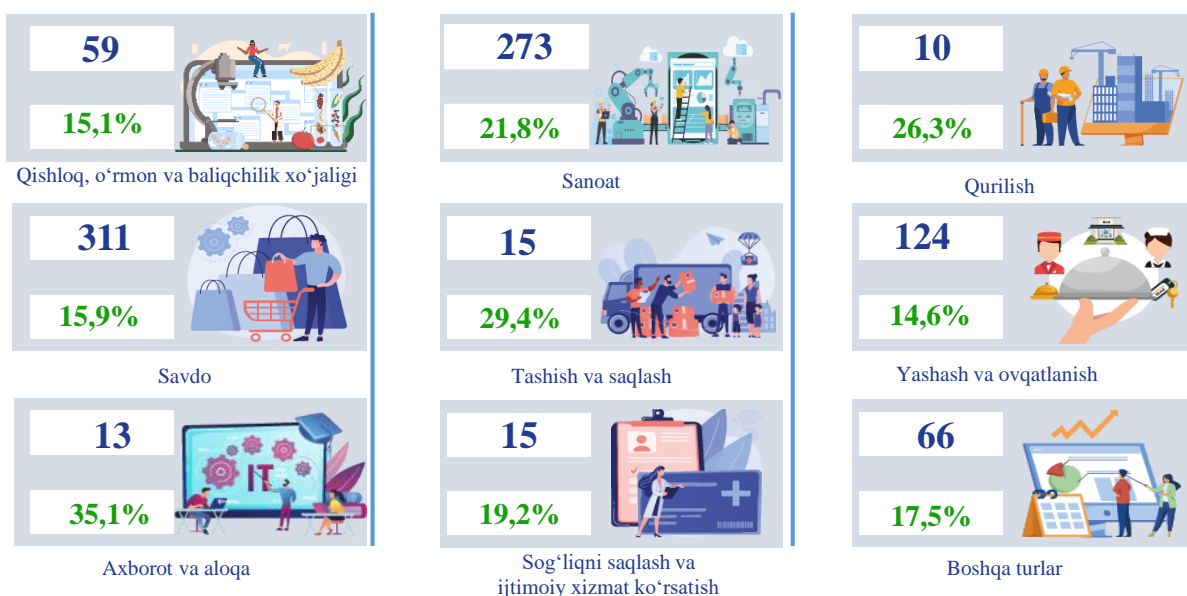
Urganch sh.	1242	Xiva sh.	303
Urganch t.	624	Bog'ot t.	277
Xonqa t.	515	Xiva t.	266
Shovot t.	514	Hazoraspt.	101
Yangibozor t.	426	Yangiariqt.	88
Gurlan t.	368	Tuproqqal'a t.	33
Qo'shko'pir t.	332		

2023- yil yanvar-noyabr oylarida, birlikda

Yillar kesimida soni

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat
ko'rsatayotganlarga nisbati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Oilaviy korxon – uning ishtirokchilari tomonidan tovarlar ishlab chiqarish (ishlar bajarish, xizmatlar ko'rsatish) va realizatsiya qilishni amalga oshirish uchun ixtiyoriy asosda, oilaviy korxon ishtirokchilarining ulushli yoki birgalikdagi mulkida bo'lgan umumiy mol-mulk, shuningdek, oilaviy korxon ishtirokchilaridan har birining mol-mulki negizida tashkil etiladigan kichik tadbirkorlik subyektidir.

Oilaviy korxon faoliyati uning ishtirokchilari shaxsiy mehnatiga asoslanadi va tadbirkorlik subyektlarining tashkiliy-huquqiy shakllaridan biridir.

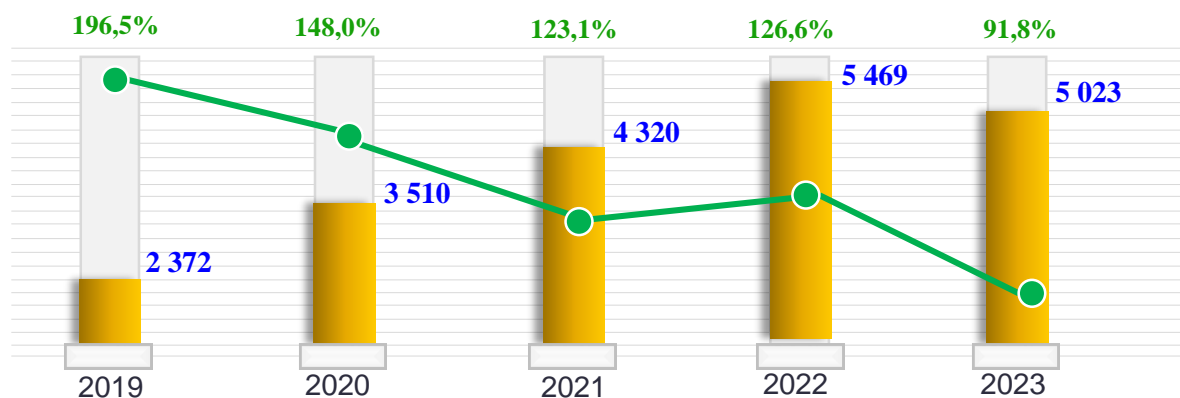
Hududlar kesimida

Urganch t.	130	Xonqa t.	57
Xiva t.	108	Yangibozor t.	52
Xiva sh.	102	Qo'shko'pir t.	49
Shovot t.	96	Hazorasp t.	17
Urganch sh.	95	Gurlan t.	17
Bog'ot t.	84	Tuproqqal'a t.	12
Yangiariq t.	67		

2023- yil 1- noyabr holatiga ko'ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yillar kesimida o'sish sur'ati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi

Savdo

Axborot va aloqa

Sanoat

Tashish va saqlash

Sog'liqni saqlash va
ijtimoiy xizmat ko'rsatish

Qurilish

Yashash va ovqatlanish

Boshqa turlar

Yuridik shaxs sifatida davlat ro'yxatidan o'tib, faoliyat ko'rsatayotgan oilaviy korxonalar soni 2023- yil 1- dekabr holatiga ko'ra 2019- yilning mos davriga nisbatan 2 651 taga ko'paygan.

Bu esa quyidagi sohalardagi: savdoda – 605 tadan 1 951 taga (o'sish 1 346 taga), sanoatda – 625 tadan 1 252 taga (o'sish 627 taga), yashash va ovqatlanishda – 592 tadan 848 taga (o'sish 256 taga) korxonalar sonining o'sishi bilan izohlanadi.

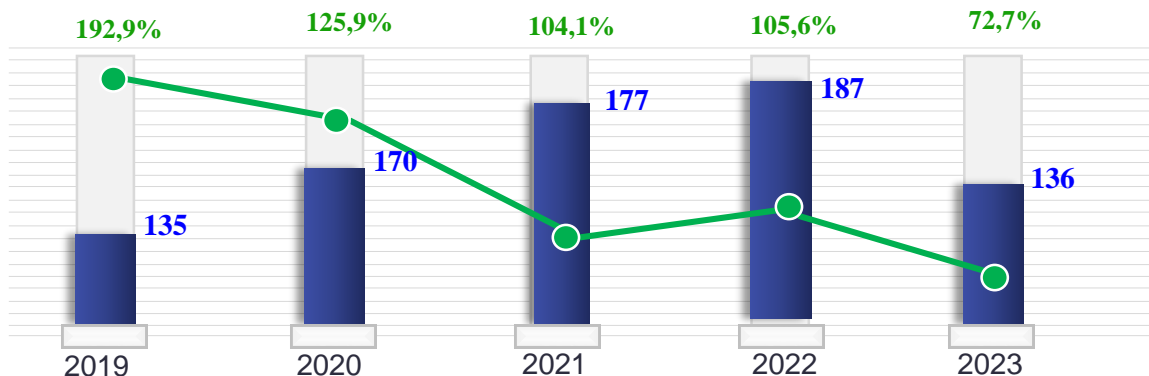
Hududlar kesimida

Urganch sh.	659	Yangiariq t.	361
Urganch t	651	Shovot t.	333
Xiva sh.	559	Yangibozor t.	277
Xonqa t.	508	Hazoraspt.	140
Qo'shko'pir t.	453	Gurlan t.	126
Bog'ot t.	451	Tuproqqal'a t.	55
Xiva t.	450		

2023- yil 1- dekabr holatiga ko'ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yillar kesimida o'sish sur'ati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi

Sanoat

Qurilish

Savdo

Tashish va saqlash

Yashash va ovqatlanish

Axborot va aloqa

Sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko'rsatish

Boshqa turlar

Keyingi 5 yilda chet el investitsiyasi ishtirokida faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar soni 0,7 foizga oshdi.

Yetakchi o'rinni 136 ta korxonada to'liq yoki qisman ulushi mavjud bo'lgan Turkiya Respublikasi egallagan. Bu viloyatda chet el investitsiyasi ishtirokida faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar umumiy sonining 28,7 foiz ulushini tashkil etadi. Shuningdek, Xorazm viloyatiga o'z kapitalini kiritayotgan Rossiya Federatsiyasi (ulushi 25,7 foiz), Turkmaniston (ulushi 11,8 foiz), Xitoy (ulushi 6,6 foiz) va Janubiy Koreya (ulushi 3,7 foiz) davlatlari ham yetakchilar hisoblanishadi.

Hududlar kesimida

Urganch sh.	57	Yangibozor t.	5
Urganch t.	11	Tuproqqal'a t.	5
Xiva t.	9	Yangiariq t.	5
Xiva sh.	9	Hazorasp t.	5
Xonqa t.	9	Bog'ot t.	5
Gurlan t.	7	Qo'shko'pir t.	4
Shovot t.	5		

2023- yil yanvar-noyabr oylarida, birlikda

O'zbekistonda iqtisodiy o'sishni jadallashtirish, xalqaro aloqalarni kengaytirish va to'g'ridan-to'g'ri chet el investitsiyalar uchun qulay huquqiy muhit yaratish bo'yicha keng qamrovli iqtisodiy va ijtimoiy islohotlar olib borilmoqda. Mamlakatning strategik geografik joylashuvi, boy va xilma-xil tabiiy resurslari o'sish uchun ulkan imkoniyatlarni namoyon etadi. O'zbekiston hukumati o'z fuqarolarining farovonligini oshirish, biznesni rivojlantirish va zamonaviy texnologiyalarni joriy etishni rag'batlantirish maqsadida, chet el investitsiyalarini ko'paytirishga ustuvor ahamiyat bermoqda.

2023- yil 1- dekabr holatiga ko'ra, birlikda

O'zbekistonning yangi tashqi siyosatining asosiy xususiyatlari bu ochiqlik, uzoq muddatli barqaror rivojlanishning ustuvor yo'nalishlariga e'tibor berish, qo'shni davlatlar bilan yaxshi qo'shnichilik munosabatlarini mustahkamlash, xalqaro hamkorlikni beg'araz asosda kengaytirishdir.

Buning samarasida, bugungi kunda O'zbekiston iqtisodiyotning turli tarmoqlarida tadbirkorlik faoliyatini yuritish va investitsiyalarni jalb qilish uchun zarur bo'lgan ichki sharoitlarni yaratish jarayonini rag'batlantirishga qaratilgan izchil islohotlar amalga oshirilayotgani kuzatilmoqda.

Shuningdek, chet el investitsiyasi ishtirokidagi faoliyat ko'rsatayotgan korxonalardan 73 tasi qo'shma korxonalar, 63 tasi esa xorijiy korxonalar hisobiga to'g'ri keldi.

2023- yil 1- dekabr holatiga ko'ra, birlikda

chet el korxonalar

qo'shma korxonalar

29	Urganch sh.	28
4	Xiva sh.	5
2	Bog'ot t.	3
3	Gurlan t.	4
2	Qo'shko'pir t.	2
6	Urganch t.	5
3	Hazorasp t.	2
3	Tuproqqal'a t.	2
4	Xonqa t.	5
3	Xiva t.	6
1	Shovot t.	4
2	Yangiariq t.	3
1	Yangibozor t.	4

2023- yil 1- dekabr holatiga ko'ra, birlikda

So'nggi yillarda O'zbekiston iqtisodiyotni jadal o'zgartirishni boshdan kechirdi va xalqaro hamjamiyatda ochiqlik, innovatsiya va biznes va sarmoyaviy to'siqlarni bartaraf etishda qat'iylik timsollaridan biri sifatida tobora ko'proq e'tirof etilmoqda.

Demak, chet el investitsiyalar ishtirokidagi korxonalar sonining ko'payishi, avvalambor, mamlakatdagi siyosiy barqarorlik va investitsiya faoliyatining huquqiy asoslari takomillashtirilgani bilan bog'liq.

Korxonalar va tashkilotlarning yagona davlat registri – real vaqt rejimida yangilab boriladigan ma'lumotlardan iborat bo'lgan axborot-ma'lumotnoma tusidagi avtomatlashtirilgan tizim hisoblanib, yagona klassifikatsiyalar tizimi asosida korxonalar va tashkilotlarning davlat hisobini va ularni identifikatsiyalashtirishni ta'minlaydi.

Ro'yxatga olingan – ro'yxatdan o'tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro'yxatidan o'tkazilgan hamda yuridik shaxslarning davlat reyestrda mavjud bo'lgan yuridik shaxslar (faoliyati tugatilgan yuridik shaxslardan tashqari).

Faoliyat ko'rsatayotgan – ro'yxatdan o'tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro'yxatidan o'tkazilgan hamda moliya-xo'jalik faoliyatini amalga oshirmayotganligi yoki tugatish jarayonida ekanligi to'g'risidagi ma'lumot kelib tushmagan yuridik shaxslar.

Yangi tashkil etilgan – ro'yxatdan o'tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda yuridik shaxslarning davlat reyestriga yangidan kiritilgan yuridik shaxslar.

Yuridik shaxslarning faollik darajasi – ma'lum bir davrda faoliyat ko'rsatmayotgan yuridik shaxslarning jami ro'yxatdan o'tgan yuridik shaxslarga nisbatining foizdagi ifodasi.

Kichik korxonalar va mikrofirmalar – O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016- yil 24- sentabrdagi "Iqtisodiy faoliyat turlarini tasniflashning xalqaro tizimiga o'tish chora-tadbirlari to'g'risida" 275- son qarorining 1- ilovasiga muvofiq, kichik tadbirkorlik subyektlariga tegishli bo'lgan korxonalar va tashkilotlar.

Chet el ishtirokidagi korxonalar – norezidentlar ishtirokidagi korxonalar, xorijiy yuridik shaxslar (xorijiy firmalarning filiallari va bo'limlari), korxonaning ustav fondida chet el fuqarolari va fuqaroligi bo'lmagan shaxslar ishtirok etgan korxonalar.

Ma'lumotlar O'zbekiston Respublikasi Adliya Vazirligining Davlat xizmatlari markazi ma'lumotlar bazasi asosida 2023- yil 1- dekabr holatiga ko'ra (fermer va dehqon xo'jaliklarisiz) shakllantirildi.

Korxonalar va tashkilotlarning yagona davlat registri

Tashqi foydalanuvchilar, bevosita Statistika agentligining www.stat.uz rasmiy saytida real vaqt rejimida, soʻralayotgan yuridik shaxsning (STIR) kodini kiritib, axborotlarni bepul olishlari mumkinligi belgilab qoʻyilgan.

Statistik registrlarni yuritish
boʻlimi
Tel.: (62) 22-4-65-11